

Eerste Kamer der Staten-Generaal
Commissie voor Financiën
t.a.v. mevrouw mr. W.A.J.M. van Dooren, griffier

kim.vandooren@eerstekamer.nl

datum	: 13 januari 2020	contact	: mr. N.J.M. Sjerps
uw brief van	: n.v.t.	e-mail	: j.sjerps@knb.nl
uw kenmerk	: n.v.t.	telefoon	: 070 3307226
ons kenmerk	: JSj/3513		
betreft	: Wetsvoorstel Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten (Kamerstukken 35179)		

Geachte commissieleden,

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (hierna: KNB) heeft met belangstelling kennisgenomen van het gewijzigd wetsvoorstel Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten (Kamerstukken 35179, A, hierna: wetsvoorstel) dat nu in behandeling is bij uw commissie (inbrengdatum 28 januari 2020).

Dit wetsvoorstel strekt tot implementatie van de verplichting tot het bijhouden en centraal registreren van informatie (hierna: UBO-informatie) over de uiteindelijk belanghebbenden (*ultimate beneficial owners*, hierna: UBO's) van in Nederland opgerichte vennootschappen en andere juridische entiteiten. Deze verplichting vloeit voort uit de vierde Europese anti-witwasrichtlijn, zoals gewijzigd door de vijfde Europese anti-witwasrichtlijn (hierna: Richtlijn). Hiertoe wordt de Handelsregisterwet 2007 (hierna: Hrw) gewijzigd. Tevens wordt de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna: Wwft) gewijzigd, onder meer inhoudende een algemene verplichting voor in Nederland opgerichte vennootschappen en andere juridische entiteiten om informatie in te winnen en bij te houden over wie hun UBO's zijn.

Hierbij maakt de KNB graag enkele opmerkingen over het wetsvoorstel.

Privacy UBO's

De Richtlijn verplicht Nederland tot instelling van een UBO-register voor in Nederland opgerichte vennootschappen en andere juridische entiteiten (artikel 30 leden 1 en 3 Richtlijn en artikel 2 Hrw) en tot gedeeltelijke openbaarmaking van de hierin geregistreerde UBO-informatie (artikel 30 lid 5 Richtlijn en artikel 15a en 21 Hrw). Zes gegevens over een UBO worden verplicht openbaar en zijn door iedereen in te zien. Het betreft de gegevens die in artikel 30 lid 5 Richtlijn worden genoemd: naam, geboortemaand en geboortejaar, woonstaat, nationaliteit en de aard en omvang van het door de UBO gehouden economische belang.

De KNB onderschrijft het belang van het voorkomen van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en terrorismefinanciering, het primaire doel van het UBO-register (artikel 1 lid 1 Richtlijn en artikel 2 Hrw). Tegelijkertijd begrijpt de KNB de zorgen van ondernemers, vermogende particulieren en families over de openbaarheid van een aantal gegevens over de UBO. Met behulp van andere informatiebronnen en internet zal vrijwel altijd eenvoudig te achterhalen zijn wie de UBO is. UBO's worden hiermee blootgesteld aan diverse risico's (fraude, ontvoering, chantage, afpersing, pesterijen, geweld of intimidatie) en er vindt een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer plaats (een UBO kan immers niet langer zelf bepalen of en aan wie bekend wordt dat hij of zij vermogend is en in welke mate).

Het is daarom goed dat de Tweede Kamer aan het wetsvoorstel heeft toegevoegd dat UBO's inzicht moeten krijgen in hoe vaak hun informatie wordt geraadpleegd, dat de bevoegde autoriteiten moeten kunnen nagaan wie bepaalde gegevens heeft bekeken in het UBO-register en dat raadplegers van het UBO-register moeten worden geïdentificeerd aan de hand van een voldoende betrouwbaar identificatiemiddel (amendement van de Tweede Kamerleden Van der Linde, Bruins en Ronnes, Kamerstukken 35179, nr. 11) en dat de Tweede Kamer de regering heeft verzocht na één jaar en na vier jaar na de vulling van het UBO-register een evaluatie van de impact op de privacy van de UBO's uit te voeren (motie van de Tweede Kamerleden Ronnes en Bruins, Kamerstukken 35179, nr. 12).

Poortwachtersrol notaris

De notaris is als Wwft-instelling een van de poortwachters van het financiële stelsel en heeft een belangrijke rol bij het signaleren en voorkomen van financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen en terrorismefinanciering. Op grond van de Wwft is hij verplicht een cliëntenonderzoek te doen voordat hij zijn diensten mag verlenen (artikel 3 Wwft). In dat kader dient hij de UBO's van zijn cliënten te identificeren en redelijke maatregelen te treffen om de identiteit van die UBO's te verifiëren. Tevens dient een notaris op basis van objectieve en subjectieve indicatoren ongebruikelijke transacties als bedoeld in de Wwft te melden aan de Financial Intelligence Unit-Nederland (FIU-Nederland).

Notarissen krijgen echter beperkte toegang tot het UBO-register. Voor notarissen zijn net als voor een ieder ander slechts de eerdergenoemde zes openbare gegevens over een UBO uit het UBO-register beschikbaar (artikel 21 Hrw).

De KNB vindt dat notarissen ook toegang moeten krijgen tot de aanvullende UBO-informatie die in het UBO-register wordt geregistreerd, waaronder geboortedag, geboorteplaats en geboorteland en adres (artikel 15a Hrw). Op grond van artikel 30 lid 5 Richtlijn kan Nederland aan notarissen en andere Wwft-instellingen toegang verlenen tot de aanvullende UBO-informatie.

De KNB wijst in dit verband op de bijzondere positie van de notaris als openbaar ambtenaar (artikel 1 lid 1 onderdeel a en artikel 2 lid 1 Wet op het notarisambt). Die bijzondere positie brengt blijkens de memorie van toelichting mee dat de afscherming van UBO-informatie in bijzondere gevallen (artikel 23 Hrw) niet zal gelden voor notarissen (Wwft-instellingen die openbaar ambtenaar zijn). Notarissen zullen dus altijd inzage hebben in de zes gegevens over een UBO die in het openbare deel van het UBO-register beschikbaar zijn over die UBO. Maar die bijzondere positie van de notaris ten opzichte van andere Wwft-instellingen dient

ook mee te brengen dat de notaris toegang krijgt tot alle UBO-informatie die in het UBO-register beschikbaar is.

Hierbij komt dat notarissen zich op grond van de Richtlijn (artikel 30 lid 8) bij het verrichten van het cliëntenonderzoek niet uitsluitend mogen verlaten op de UBO-informatie in het UBO-register (artikel 3 lid 15 Wwft). Zij kunnen niet volstaan met de UBO-informatie die zij uit het UBO-register halen (de openbare UBO-informatie, zes gegevens over een UBO), maar moeten zelf aanvullende UBO-informatie verzamelen om aan hun Wwft-verplichtingen te voldoen. Het UBO-register heeft geen derdenwerking (artikel 25 lid 4 Hrw).

De Ministers van Financiën en Justitie en Veiligheid hebben de toegang van Wwft-instellingen tot de aanvullende gegevens in het UBO-register voor een formeel advies voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens of doen dat binnenkort (Kamerstukken 35179, nr. 6).

Centraal aandeelhoudersregister

De KNB meent dat naast een UBO-register ook een centraal aandeelhoudersregister (hierna: CAHR) dient te worden ingevoerd als middel voor de aanpak van witwassen, terrorismefinanciering en andere vormen van financieel-economische criminaliteit, omdat het (besloten) CAHR een belangrijke toegevoegde waarde heeft ten opzichte van het (gedeeltelijk openbare) UBO-register.

De KNB wijst in dit verband op het initiatiefwetsvoorstel tot instelling van een CAHR van de Tweede Kamerleden Nijboer en Alkaya (Kamerstukken 34661) dat nu in behandeling is bij de Tweede Kamer, waaruit het belang en de noodzaak van instelling van een CAHR blijken.

Het CAHR verzamelt en ontsluit centraal, digitaal (elektronisch) en gestructureerd informatie over aandelen en aandeelhouders van BV's en niet-beursgenoteerde NV's voor de rijksbelastingdienst en andere, aangewezen publieke diensten ten behoeve van de uitvoering van hun wettelijke taken op het gebied van controle, toezicht, handhaving en opsporing, voor notarissen ten behoeve van de uitvoering van hun wettelijke taken in het rechtsverkeer, waaronder hun poortwachtersrol, en voor aangewezen Wwft-instellingen ten behoeve van de uitvoering van hun Wwft-verplichtingen tot cliëntenonderzoek. Het CAHR geeft inzicht in wie schuil gaan achter/aandeelhouders zijn van een BV of niet-beursgenoteerde NV en welke aandelen (in welke BV's en niet-beursgenoteerde NV's) bepaalde personen hebben.

De toegevoegde waarde van het CAHR ten opzichte van het UBO-register zit in de vulling: het UBO-register wordt gevuld met gegevens die zijn aangeleverd door de registratieplichtige vennootschappen en andere juridische entiteiten en hun uiteindelijk belanghebbenden zelf. Het CAHR berust op wettelijk verplichte opgaven door notarissen op basis van notariële akten. De juistheid van een CAHR-inschrijving is te controleren aan de hand van de onderliggende notariële akte, die wordt ingeschreven in het door de KNB gehouden Centraal Digitaal Repertorium. De betrouwbaarheid van het CAHR, waarvan de inhoud objectief verifieerbaar is, is hiermee gegeven, waarmee het CAHR ook als een (gedeeltelijke) objectieve toets kan fungeren voor de juistheid van het UBO-register.

De KNB heeft de afgelopen jaren herhaaldelijk gepleit voor instelling van een (besloten) CAHR. Nederland heeft een Kadaster dat centraal registreert wie eigenaar is van een onroerende zaak in Nederland, maar geen vergelijkbaar register dat registreert wie

'eigenaar' (aandeelhouder) is van een Nederlandse vennootschap. Het CAHR geeft als 'Kadaster voor aandelen' zicht op wie schuil gaan achter BV's en niet-beursgenoteerde NV's en levert hierdoor een belangrijke bijdrage aan voorkoming en bestrijding van fraude en aan rechtszekerheid. De rol van de notaris bij het CAHR komt de betrouwbaarheid en hiermee bruikbaarheid van het register ten goede.

De KNB vindt het belangrijk dat het CAHR er (ook) komt – mede als ondersteuning van het UBO-register.

Tot slot

Mogelijk kunt u onze opmerkingen betrekken bij uw inbreng. De KNB is desgewenst graag bereid tot toelichting hiervan.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'N. van Buitenen', is shown within a light grey rectangular box.

mr. N. van Buitenen
Voorzitter KNB